

Інформатизація та автоматизація процесу обліку і контролю бібліотечних ресурсів

Мар'яна Пашак¹, Олександр Марковець²

Кафедра соціальних комунікацій та інформаційної діяльності, Національний університет “Львівська політехніка”, УКРАЇНА, м. Львів, вул. С. Бандери, 12,
E-mail: mkpashchak@gmail.com¹, sanmarkovets@gmail.com²,

Abstract – The article considered the main purpose of information and automation of library processes. And also considered the process of developing the database.

Ключові слова – фонд бібліотеки, бібліотечні процеси, база даних, сільська бібліотека, автоматизація, інформатизація.

I. Вступ

Процеси автоматизації та інформатизації, які мають місце в сучасному суспільстві, вимагають суттєвої корекції інформаційної діяльності. Зміни в інформаційному суспільстві та все більше розповсюдження нових інформаційних технологій є умовою підвищення ефективності функціонування системи бібліотечного обслуговування.

II. Автоматизація бібліотечних процесів

Той факт, що індивідуальне інформування користувачів відрізняється більшою оперативністю, достовірністю та гнучкістю в порівнянні з іншими формами обслуговування – є безперечний.

В сучасних умовах формування інформаційного суспільства з'явилась потреба забезпечення користувачів доступом до електронних каталогів бібліотеки, тобто, до інформаційних ресурсів, до всіх баз даних, які є в бібліотеці. Можливість навіть віддаленому користувачу бібліотеки забезпечити той же обсяг, глибину і якість інформації, яка є наявна.

Автоматизація бібліотечних процесів потребує від бібліотекарів вміння працювати з електронними базами даних, володіння комп'ютерними технологіями, що стає обов'язковою умовою кваліфікованої, фахової підготовки працівників бібліотечно-інформаційної сфери [1]. Оскільки вся література, яка надходить до сільської бібліотеки, є державною власністю. Це зобов'язує працівників бібліотеки вести чіткий облік фонду, контролювати та забезпечувати його належне зберігання.

Метою автоматизації бібліотечних процесів є підвищення продуктивності, ефективності праці бібліотекарів. А також, оперативне та достовірне інформування користувачів бібліотеки. Автоматизація дозволяє: контролювати строки видачі та повернення бібліотечних

ресурсів, прискорити процеси обробки даних, підвищити точність облікових і звітних даних, здійснювати пошук інформації за допомогою спеціально створених фільтрів, автоматизувати реєстрацію користувача в базі даних бібліотеки, переглядати наявність інформаційних джерел.

III. База даних сільської бібліотеки

Для реалізації поставленої мети будемо функціональну модель вирішення задачі, яка допомагає зрозуміти, які ж операції включаються в даний процес. Для побудови функціональної моделі задачі використовувалася діаграма потоків даних DFD (Рис. 1).

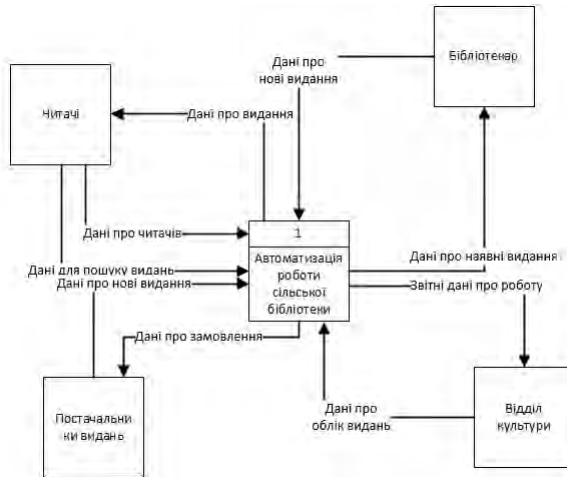

Рис. 1. Контекстна діаграма потоків даних бібліотечного фонду

Метою проектування бази даних є забезпечення обліку та контролю ресурсів бібліотеки, які є у фонді, їх надходження, списання уже застарілих, а також видачу користувачам. База даних створювалася в MySQL.

Висновок

В умовах науково-технічного розвитку, інформатизації всіх сфер суспільного життя інформаційне обслуговування набуває надзвичайної актуальності. Автоматизація роботи бібліотек є важливим кроком, який полегшує роботу бібліотекарів, з метою інтенсивності використання сучасних інформаційних технологій в сполученні із вдосконаленням традиційних форм інформаційного обслуговування.

Література

1. Вербець М. Т. Комп'ютерні технології у бібліотеці: реалії та перспективи // Бібліосвіт: Інформ. вісн. / Вип.8. – К., 2003. – С. 43–46.